

Στοχαστικές Διαφορικές Εξισώσεις
Εξέταση 30 Σεπτεμβρίου 2015

1. $(\Omega, \mathcal{F}, \mathbf{P})$ χώρος πιθανότητας, $X : \Omega \rightarrow \mathbb{R}$ τυχαία μεταβλητή με $\mathbf{E}(X^2) < \infty$, και $\mathcal{F}_1 \subset \mathcal{F}_2 \subset \mathcal{F}$ σ-άλγεβρες. Να δειχθεί ότι

$$\mathbf{E}(\mathbf{E}(X | \mathcal{F}_1)^2) \leq \mathbf{E}(\mathbf{E}(X | \mathcal{F}_2)^2).$$

Ποιά είναι η γεωμετρική ερμηνεία της ανισότητας;

2. Έστω $(B_t)_{t \geq 0}$ τυπική κίνηση Brown. Να δεχθεί ότι η ανέλιξη

$$X_t := (B_t - t)e^{B_t - \frac{1}{2}t}, t \geq 0$$

είναι martingale ως προς την συνήθη διήθηση $\mathcal{F}_t := \sigma(\{B_s : s \in [0, t]\})$, $t \geq 0$.

3. Για $a, b \in \mathbb{R}$ θεωρούμε τη στοχαστική διαφορική εξίσωση

$$dX_t = \frac{b - X_t}{1 - t} dt + dB_t, t \in [0, 1)$$

με αρχική συνθήκη $X_0 = a$.

- (i) Υπολογίστε το διαφορικό της $Z_t := (b - X_t)/(1 - t)$ και δείξτε ότι η ΣΔΕ έχει λύση την

$$X_t := a(1 - t) + bt + (1 - t) \int_0^t \frac{1}{1 - s} dB_s.$$

- (ii) Για την λύση του (i) δείξτε ότι $\lim_{t \rightarrow 1^-} X_t = b$ στον L^2 .

4. (i) Λύσετε την στοχαστική διαφορική εξίσωση

$$dX(t) = -\beta(X(t) - \alpha)dt + \sigma dW(t),$$

με αρχική συνθήκη $X(0) = x_0$, και $\beta > 0$, $\alpha, \sigma > 0$ γνωστές σταθερές.

- (ii) Υπολογίστε την μεση τιμή και την διασπορά της στοχαστικής διαδικασίας $\{X(t)\}$ για κάθε $t > 0$ σαν συνάρτηση των παραμετρών.

5. (i) Δώστε τον ορισμό του γεννήτορα τελεστή για μια διαδικασία Itô.

- (ii) Υπολογίστε την μορφή του για την μονοδιάστατη διαδικασία Itô

$$dX(t) = \mu X(t)dt + \sigma X(t)dW(t),$$

όπου μ, σ γνωστές σταθερές (iii) Αν A ο γεννήτορας τελεστής για την παραπάνω διαδικασία συνδέστε την κλασική λύση του προβλήματος Cauchy

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial t} u(t, x) &= Au(t, x), \\ u(0, x) &= f(x) \end{aligned}$$

με κατάλληλο συναρτησιακό που σχετίζεται με τις τροχιές της διαδικασίας $\{X(t)\}$ (αναπαράσταση Feynman-Kac) αιτιολογώντας τα διάφορα βήματα.

Τα θέματα επιστρέφονται μαζί με το γραπτό.

Καλή επιτυχία.